

Kelsey Casier

WEGWIJS IN GOEDERENRECHT

**Over eigendom,
gebruiksrechten
en zakelijke
zekerheden**

OWL PRESS
LEGAL

INHOUD

Voorwoord	13
DEEL 1 ALGEMEEN	15
Hoofdstuk 1 Inleiding	17
1.1 De situering van het goederenrecht in het Belgische rechtsstelsel	18
1.2 Inwerkingtreding van de nieuwe wet en overgangsrecht	22
1.3 De vermogensleer	25
1.4 Rechtssubjecten, rechtsobjecten en dieren	26
Hoofdstuk 2 Algemene kenmerken	29
2.1 Algemene kenmerken van zakelijke rechten	31
2.1.1 Gesloten stelsel (numerus clausus)	31
2.1.2 Anterioriteitsbeginsel en volgrecht	32
2.1.3 Bescherming tegen insolabiliteit	34
2.2 Algemene kenmerken van het voorwerp van zakelijke rechten	36
2.2.1 Specialiteitsbeginsel	36
2.2.2 Eenheidsbeginsel	38
2.2.3 Accessoriteitsbeginsel	41
2.2.4 Zakelijke subrogatie (zaakvervanging)	42
Hoofdstuk 3 Verkrijging en tenietgaan van zakelijke rechten	47
3.1 Verkrijging van zakelijke rechten	48
3.2 Tienietgaan van zakelijke rechten	49
3.2.1 Algemene wijzen van tenietgaan	49
3.2.2 Bijzondere wijzen van tenietgaan	54
3.2.3 Gevolgen van het tenietgaan	56

Hoofdstuk 4 Indeling van de goederen	59
4.1 Lichamelijke en onlichamelijke goederen	60
4.2 Onroerende en roerende goederen	61
4.2.1 Onroerende goederen	62
– Onroerend uit hun aard	62
– Onroerend door incorporatie	63
– Onroerend door bestemming	65
– Onroerend door het voorwerp	67
4.2.2 Roerende goederen	68
– Lichamelijke roerende goederen	68
– Onlichamelijke roerende goederen	69
4.3 In de handel en buiten de handel	70
4.4 Domeingoederen	70
4.5 Vervangbare en niet-vervangbare goederen	74
4.6 Soortgoederen en bepaalde goederen	75
4.7 Verbruikbare en niet-verbruikbare goederen	76
 Hoofdstuk 5 Publiciteit	77
5.1 Roerende goederen	79
5.2 Onroerende goederen	80
5.2.1 Overschrijving	82
5.2.2 Inschrijving	85
5.2.3 Kantmelding	86

DEEL 2 ZAKELIJKE (HOOFD)RECHTEN	91
 Hoofdstuk 1 Het eigendomsrecht	93
1.1 Begrip en kenmerken	96
1.1.1 Begrip	96
1.1.2 Kenmerken	98
1.2 Eigendomsverkrijging	100
1.2.1 Inbezitneming	100
– Vinding	100
– Schatvinding	103
– Toe-eigening	104
1.2.2 Natrekking	107
– Context: het eenheidsbeginsel	107
– Natrekking – algemeen	108
– Kunstmatige onroerende natrekking	111
– Natuurlijke onroerende natrekking	116
– Roerende natrekking	116
1.2.3 Verkrijgende verjaring	117
– Wat is bezit?	118
– Van bezit naar verkrijgende verjaring	120
1.3 Eigendomsbeperkingen	127
1.3.1 Beperkingen ten voordele van de buren	128
– Rechtsmisbruik	129
– Bovenmatige burenhinder	131
– De objectieve aansprakelijkheid van de bewaarder voor een gebrekkige zaak	139
– Erfdienstbaarheden tot privaat nut	141
1.3.2 Beperkingen ten voordele van het algemeen belang	148
– Onteigening	148
– Erfdienstbaarheden tot algemeen nut	149
– Andere wettelijke beperkingen	151
1.4 Vorderingen ter bescherming van het eigendomsrecht	152

Hoofdstuk 2 Meervoudige eigendom	153
2.1 Mede-eigendom	155
2.1.1 Toevallige of gewone mede-eigendom	157
– Algemeen	157
– De bevoegdheden van de mede-eigenaars	158
– De verplichtingen van de mede-eigenaars	158
– De beëindiging van de onverdeeldheid	159
2.1.2 Vrijwillige mede-eigendom	166
– Algemeen	166
– Bij gebrek aan contract	167
– Bijzondere regelgeving	169
2.1.3 Gedwongen mede-eigendom	169
– Appartementsrecht	171
– Mandeligheid (gemene afsluiting)	215
2.2 Multi-eigendom (timesharing)	222

DEEL 3 ZAKELIJKE GEBRUIKSRECHTEN225

Hoofdstuk 1 Vruchtgebruik	227
1.1 Inleiding: wat is vruchtgebruik?	229
1.2 Kenmerken	233
1.2.1 Eerste kenmerk: een recht op andermans goed	233
1.2.2 Tweede kenmerk: een tijdelijk recht	235
1.3 Ontstaanswijzen	238
1.4 Rechten en plichten van de vruchtgebruiker	243
1.5 Rechten en plichten van de blote eigenaar	251
1.6 Einde	253
1.6.1 Beëindigingswijzen	253
1.6.2 Bijzondere beëindigingswijze: de omzetting	254

Hoofdstuk 2 Erfdienstbaarheden	257
Hoofdstuk 3 Recht van erfpacht	261
3.1 Inleiding: wat is erfpacht	263
3.2 Definitie en kenmerken	265
3.2.1 Eerste kenmerk: het meest uitgebreide zakelijk gebruiksrecht	265
3.2.2 Tweede kenmerk: onroerend uit zijn aard of door incorporatie	268
3.2.3 Derde kenmerk: een tijdelijk recht	269
3.3 Ontstaanswijzen	271
3.4 Rechten en plichten van de erfpachter	272
3.5 Rechten en plichten van de erfpachtgever	275
3.6 Einde	276
3.6.1 Beëindigingswijzen	276
3.6.2 Gevolgen van de beëindiging	278
Hoofdstuk4 Opstalrecht	281
4.1 Inleiding: wat is een opstalrecht?	283
4.2 Definitie en kenmerken	285
4.2.1 Eerste kenmerk: eigendom van een volume	286
4.2.2 Tweede kenmerk: doelgebonden	287
4.2.3 Derde kenmerk: duurtijd	287
4.2.4 Vierde kenmerk: suppletief recht	290
4.3 Ontstaanswijzen	291
4.4 Rechten en plichten van de opstalhouder	294
4.5 Rechten en plichten van de opstalgever	298
4.6 Einde	300
4.6.1 Beëindigingswijzen	300
4.6.2 Gevolgen van de beëindiging	301
4.7 Accessoir opstalrecht	302
4.7.1 Begripsomschrijving	302
4.7.2 Duurtijd	304
4.7.3 Verkrijgingswijze	305
4.7.4 Beschikkingsbevoegdheid	306

DEEL 4 ZAKELIJKE ZEKERHEDEN	309
Hoofdstuk 1 Hypotheek	313
1.1 Begrip en kenmerken	315
1.2 Soorten hypotheke	317
1.3 Afbakening van het onderpand, het bedrag en de schuldvordering	318
1.4 Einde van de hypotheek	320
1.5 De hypothecaire volmacht en de hypotheekbelofte	321
Hoofdstuk 2 Pand	323
2.1 Begrip en kenmerken	325
2.2 Het onderpand	328
2.3 De gewaarborgde schuldvordering	329
2.4 Soorten pandrecht	330
2.5 Bewijs	331
2.6 Rechten en plichten van partijen	332
2.6.1 Het vuistpand	332
2.6.2 Het registerpand	332
Hoofdstuk 3 Retentierecht	341
Hoofdstuk 4 Voorrechten	339
4.1 Begrip en kenmerken	341
4.2 Soorten	342
4.3 Algemene voorrechten	344
4.4 Bijzondere voorrechten	345
4.4.1 Bijzondere voorrechten op roerende goederen	347
4.4.2 Bijzondere voorrechten op onroerende goederen	349

DEEL 5 IPR EN GOEDERENRECHT	354
Hoofdstuk 1 Algemeen: een introductie in het IPR	355
Hoofdstuk 2 Internationale bevoegdheid	361
Hoofdstuk 3 Toepasselijk recht	367
Hoofdstuk 4 Erkenning en uitvoerbaarheid	371
Bibliografie	373

VOORWOORD

Beste lezer,

De hervorming van het goederenrecht, vastgelegd in Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, heeft een eeuwenoud rechtsdomein grondig vernieuwd. Waar de regels vroeger verspreid waren over verschillende wetteksten, zijn ze nu samengebracht in één helder en toegankelijk geheel. Die modernisering bracht niet alleen uitdagingen voor de rechtspraktijk met zich mee, maar bood ook de kans om het goederenrecht op een frisse en eigentijdse manier te benaderen.

Met dit handboek wil ik studenten en praktijkjuristen een duidelijk kompas aanreiken. Het heeft niet de bedoeling een allesomvattende academisch-theoretische benadering te bieden, maar het biedt een gestructureerd overzicht van de kernbegrippen, principes en rechtsfiguren van het goederenrecht zoals ze vandaag gelden. Daarbij is er heel wat aandacht voor de praktische gevolgen en wordt er gewerkt met talloze praktijkvoorbeelden.

De complexe materie van dit handboek wordt zo helder mogelijk uitgelegd met enkele vaste rubrieken:

- voorbeelden, gesignaleerd door een verticaal stippellijntje
- let op, gesignaleerd door dit icoontje 
- kennisuitbreiding, gesignaleerd door een kader met stippellijntje
- belangrijk gesignaleerd door dit icoontje 

Op die manier wil *Wegwijs in Goederenrecht* een betrouwbaar referentiewerk zijn voor iedereen die zich wil verdiepen in het goederenrecht – of het nu gaat om een eerste kennismaking met het vak of om een naslagwerk voor de dagelijkse praktijk.

Wil je op de hoogte blijven van eventuele updates?
Scan dan deze QR-code.



Kelsey Casier, november 2025



DEEL 1

ALGEMEEN

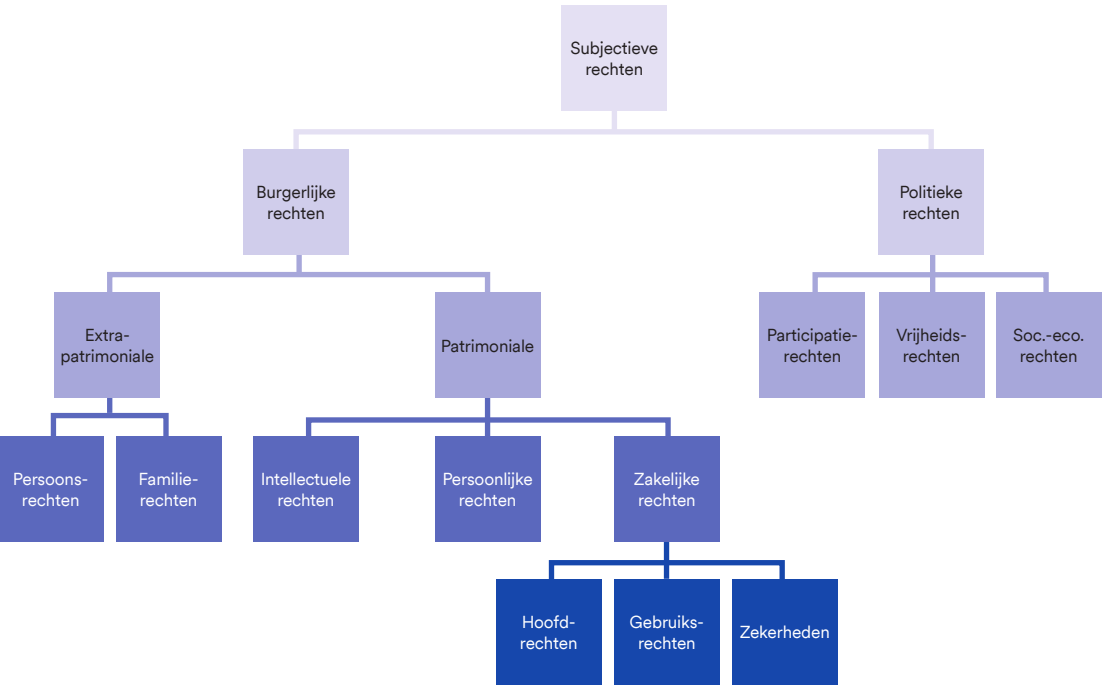


Hoofdstuk 1

INLEIDING



1.1 DE SITUERING VAN HET GOEDERENRECHT IN HET BELGISCHE RECHTSSTELSEL



Figuur 1.1 - Het goederenrecht binnen het Belgische rechtsstelsel

Vooraleer we inhoudelijk inzoomen op het goederenrecht, staan we stil bij de plaats waar het goederenrecht zich situeert binnen het Belgische rechtsstelsel.

Eerst en vooral is er een onderscheid tussen het objectief recht en subjectieve rechten. Het **objectief recht** is de verzameling van alle rechtsregels en normen die in de samenleving gelden. Het is een abstracte benadering van het recht. **Subjectieve rechten** daarentegen zijn de concrete toepassingen van het objectief recht: het zijn de juridisch afdwingbare aanspraken of bevoegdheden die een persoon kan laten gelden.

De titularis van een subjectief recht is een rechtssubject. Een rechtssubject kan een natuurlijk persoon (een mens van vlees en bloed) of een rechtspersoon (zoals een vennootschap of een vzw) zijn.

Subjectieve rechten kunnen verder verdeeld worden in politieke rechten en burgerlijke rechten. **Politieke rechten** zijn de rechten die burgers in verhouding tot de overheid kunnen invoeren. Gaat het om rechtsverkeer met andere burgers, dan kan de burger zich op zijn **burgerlijke rechten** beroepen. Merk op dat in sommige gevallen de overheid ook als een medeburger beschouwd zal worden.

Burgerlijke rechten worden vervolgens onderverdeeld in de patrimoniale rechten en de extra-patrimoniale rechten. **Extra-patrimoniale rechten** zijn rechten die buiten het vermogen van een persoon vallen: ze zijn niet in geld waardeerbaar en niet verhandelbaar. Het gaat om de personenrechten (zoals het recht op een naam, afstamming en nationaliteit), en de familierechten (zoals het recht om te huwen of te scheiden). **Patrimoniale rechten** daarentegen maken wel deel uit van het vermogen van een persoon, en regelen de in geld waardeerbare verhoudingen tussen personen onderling (persoonlijke rechten) of tussen personen en goederen (zakelijke rechten).

De patrimoniale rechten omvatten de intellectuele rechten, de persoonlijke rechten en de zakelijke rechten. De **intellectuele rechten** bieden bescherming aan de bedenkers van creatieve en intellectuele werken (zoals auteursrecht voor boeken of merkenrecht voor logo's). **Persoonlijke rechten** omvatten het recht van een persoon (schuldeiser) op een bepaald gedrag van een andere persoon (schuldenaar). Het is het recht om de uitvoering van een verbintenis te eisen: iets doen, iets niet doen of iets geven. Waar persoonlijke rechten op de onderlinge relaties tussen personen slaan, doen **zakelijke rechten** een juridische relatie tussen een persoon (rechtssubject) en een goed (rechtsobject) ontstaan. Zakelijke rechten verlenen een recht op een goed aan een persoon.

Goederenrecht is synoniem voor zakenrecht en omvat niet enkel de studie over de zakelijke rechten maar ook de indeling van de goederen en de oorspronkelijke wijzen van eigendomsverkrijging.

De absolute werking van zakelijke rechten

Een belangrijke eigenschap van zakelijke rechten, zo niet dé belangrijkste eigenschap, is dat zij een ‘absolute werking’ hebben. Dat betekent dat zij tegenstelbaar aan derden zijn, zodat iedereen de band tussen een persoon en een goed moet respecteren.

Voorbeeld
Het eigendomsrecht op een huis is een zakelijk recht. Het gaat immers om een rechtstreekse aanspraak van een persoon op een goed. Dit eigendomsrecht moet ook door iedereen gerespecteerd worden.

De tegenstelbaarheid aan derden wordt beschermd via het volgrecht. Dat impliceert dat het zakelijk recht ten aanzien van het goed kan worden uitgeoefend, ongeacht in wiens handen dat goed zich bevindt. Het recht volgt dus het goed; het kleeft er als het ware aan vast, en eenieder moet dit dulden.

Hierdoor staan de zakelijke rechten tegenover de persoonlijke rechten die de onderlinge relaties tussen personen behelzen (verbintenissen of vorderingsrechten). Persoonlijke rechten binden enkel de partijen in kwestie; ze hebben geen absolute werking. Derden zullen er met andere woorden geen rechten uit verkrijgen, maar kunnen ook niet gebonden worden om verplichtingen na te komen.

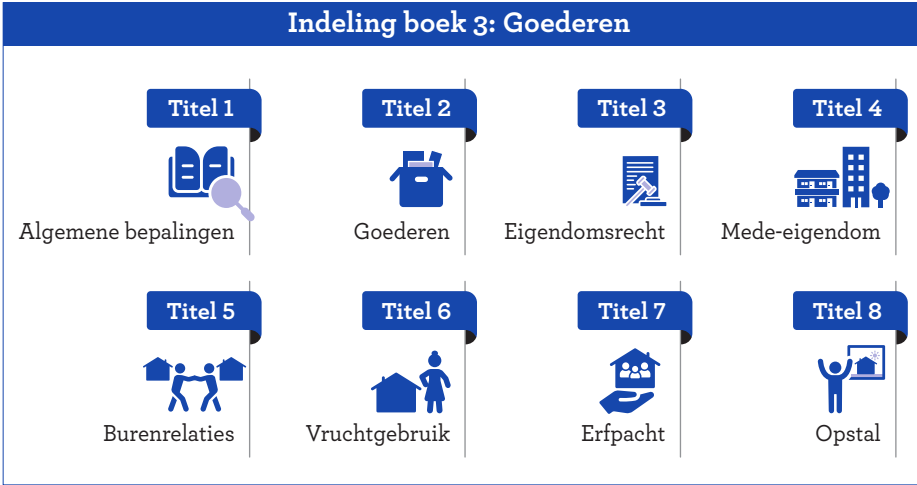
Voorbeeld persoonlijke rechten
Een aannemingscontract doet vorderingsrechten ontstaan. De aannemer heeft recht op betaling van zijn werk en de tegenpartij heeft recht op de uitvoering van het werk. De aannemer zal zijn recht op betaling enkel kunnen uitoefenen tegen de tegenpartij en omgekeerd, maar voor derden hebben deze persoonlijke rechten geen directe effecten.

Persoonlijke rechten kennen géén volgrecht. Dat betekent echter niet dat derden mogen doen alsof de persoonlijke rechten niet

bestaan. Miskent iemand bewust een persoonlijk recht van een ander, dan riskeert diegene aansprakelijkheid en de bijhorende schadevergoeding. Denk bijvoorbeeld aan derde-medeplichtigheid aan contractbreuk.

⚠ Let op: Verwar ‘persoonlijke rechten’ niet met de rechtstak ‘personenrecht’ (vaak in één adem met het ‘familierecht’ genoemd, samen personen- en familierecht). Verwar bovendien ‘vorderingsrechten’ (de uitvoering van verbintenissen) niet met ‘rechtsoverdrachten’ (toegang tot de rechter).

Waar de regels van het goederenrecht vroeger over tal van bronnen verspreid waren, zijn ze sinds de grote hervorming van het goederenrecht (grotendeels) gebundeld in **Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek (BW)**. Goederenrecht is in principe **van aanvullend recht**, wat betekent dat partijen andere afspraken kunnen maken en het recht slechts als een ‘vangnet’ dient. Er is dus heel wat flexibiliteit. Enkel de wettelijke definities en de uitdrukkelijk aangegeven wetsartikelen zijn van dwingend recht.



Figuur 1.2 - Schematisch overzicht van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek

1.2 INWERKINGTREDING VAN DE NIEUWE WET EN OVERGANGSRECHT

Dit handboek heeft als doelstelling om de lezer wegwijs te maken in het nieuwe goederenrecht, zoals ingevoerd bij de wet van 4 februari 2020 en **in werking getreden op 1 september 2021**. Het nieuwe goederenrecht uit Boek 3 BW heeft een **eerbiedigende werking**, waardoor de wet in principe pas van toepassing is op alle rechtshandelingen en rechtsfeiten die hebben plaatsgevonden ná haar inwerkingtreding (art. 37, § 1 wet 4 februari 2020). Dit heeft belangrijke gevolgen voor de praktijk en zal ervoor zorgen dat het oude goederenrecht nog decennialang zal doorwerken. Immers, door de eerbiedigende werking is het nieuwe goederenrecht op tal van situaties niet van toepassing:

- Het nieuwe goederenrecht is niet van toepassing op **alle rechtshandelingen en rechtsfeiten** die dateren van **vóór** de inwerkingtreding van het nieuwe recht.

Voorbeeld

Bomen en planten die al geplant waren voor de inwerkingtreding van het nieuwe goederenrecht, blijven onder de oude regels vallen.

- Evenmin is het nieuwe goederenrecht van toepassing op **toekomstige gevolgen** van rechtshandelingen en rechtsfeiten die dateren van vóór de inwerkingtreding van het nieuwe recht.

Voorbeeld

De rechten en plichten van een vruchtgebruik dat reeds in 2020 gevestigd was, zullen ook na 1 september 2021 volgens het oude recht behandeld worden. Als het om een levenslang vruchtgebruik gaat en de vruchtgebruiker is momenteel een dertiger, dan kan het oude recht nog potentieel meer dan zestig jaar doorwerken tot aan zijn overlijden als negentiger.

- Ook wanneer zich na de inwerkingtreding nog rechtshandelingen of rechtsfeiten voordoen, zal het nieuwe goederenrecht niet van toepassing zijn indien het **zakelijke recht voortvloeit** uit een rechtshandeling of rechtsfeit van **vóór** die datum.

Voorbeeld

Het nieuwe goederenrecht is niet van toepassing wanneer de notariële akte tot vaststelling van een opstalrecht na 1 september 2021 wordt verleden, terwijl de partijen het opstalrecht zelf reeds vóór die datum gevestigd hebben. In dat geval gelden de regels uit de Opstalwet van 10 januari 1824.

- Uiteraard doen de nieuwe regels ook geen afbreuk aan **reeds verworven rechten**.

De eerbiedigende werking is van aanvullend recht zodat partijen hiervan contractueel kunnen afwijken en zelf kunnen overeenkomen welk regime zal gelden.

 **Let op:** Het appartementsrecht trad reeds in werking op 1 januari 2019 en heeft een onmiddellijke werking (geen eerbiedigende werking). Dat betekent dat de nieuwe regels meteen van toepassing zijn op bestaande situaties.



Kennisuitbreiding: verkrijgende verjaring en opstalrecht

Wat betreft de verkrijgende verjaring en het opstalrecht voorziet de wetgever in een bijzondere regeling.

Voor de verkrijgende verjaring geldt dat wanneer de termijn al liep vóór de inwerkingtreding van de nieuwe verjaringstermijnen, maar nog niet voltooid was, de termijn opnieuw begint te lopen vanaf de inwerkingtreding van Boek 3 BW. In de praktijk zal de verjaringstermijn dus zowel naar oud recht als naar nieuw recht moeten worden berekend. De vroegste van beide data geldt als het ogenblik waarop de verjaring effectief intreedt (art. 37, § 2 wet van 4 februari 2020).

Wat betreft het opstalrecht wordt de langere duurtijd uit artikel 3.180 BW wél meteen toegepast op contracten die meer dan 50 jaar maar maximaal 99 jaar lopen. In tegenstelling tot de eerbiedigende werking zal de overeengekomen langere termijn dus volledig geldig zijn. Volgens de toelichting bij het amendement gaat het zowel om de oorspronkelijk bedongen termijn als om een verlenging of vernieuwing. Daarnaast worden opstalrechten die tussen 1 september 1971 en 1 september 2021 zijn gevestigd, en die een openbare bestemming hebben of een volume-opsplitsing betreffen voor onbepaalde duur of zonder specificatie van duurtijd, van rechtswege beschouwd als geldige eeuwigdurende opstalrechten.

1.3 DE VERMOGENSLEER

De wetgever omschrijft het vermogen als een juridische algemeenheid die het geheel van de bestaande én toekomstige goederen en verbintenissen omvat (art. 3.35 BW).

Met andere woorden: de goederen van een persoon vormen samen met zijn verbintenissen (schulden) zijn **vermogen**.

Het begrip ‘vermogen’ heeft drie belangrijke kenmerken:

- Eerst en vooral heeft **elke persoon** een vermogen. Het vermogen zal van dag tot dag fluctueren doordat personen aankopen doen, inkomsten verwerven en schulden aangaan. Maar het vermogen blijft bestaan: men kan zijn goederen of verbintenissen overdragen, maar niet zijn ganse vermogen als juridische algemeenheid. Enkel na overlijden van de natuurlijke persoon of na de vereffening van de rechtspersoon kan het volledige vermogen overgaan naar de rechtsopvolgers zoals de erfgenamen of de aandeelhouders.
- Daarnaast hebben **enkel personen** een vermogen. Onder personen vallen zowel de natuurlijke personen als de rechtspersonen (incl. de overheid), maar andere levende wezens (zoals dieren) of computers/robots/AI kunnen geen vermogen hebben.
- Elke persoon heeft in principe **slechts één vermogen**. Dat is van belang omdat wie zich verbindt om iets te geven, te doen of niet te doen, zich in principe met zijn volledige vermogen verbindt (art. 3.36 BW). Het gevolg hiervan is dat wanneer de schuldenaar zijn verplichtingen niet nakomt, schuldeisers zich kunnen verhalen op zijn hele vermogen. Te denken valt aan een gedwongen verkoop na uitvoerend beslag. In de regel kan de schuldenaar zijn vermogen dus niet kunstmatig opsplitsen in afzonderlijke deelvermogens om bepaalde goederen aan zijn schuldeisers te onttrekken.

Let wel, de wet voorziet in een aantal ‘doelvermogens’ (ook wel ‘boedels’ genoemd) die een afwijking vormen op de eenheid van het vermogen. Ook de regels van het huwelijksvermogensrecht kunnen hierop een afwijking vormen (partijen kunnen via een huwelijkscontract bescherming tegen schuldeisers inbouwen).

Daarnaast bestaan er op de verhaalbaarheid van de schuldeisers zowel wettelijke als contractuele uitzonderingen. Het leggen van beslag is onderworpen aan wettelijke regels en partijen kunnen ook onderling overeenkomen dat bepaalde goederen niet voor beslag vatbaar zijn.

Ook kan een schuldenaar uitzonderlijk toch met de schuldeiser afspreken dat die op slechts één goed of een bepaald aantal goederen kan uitwinnen; te denken valt aan het vestigen van een hypotheek of een pand op een goed. In dat geval zal de bevoorrechte schuldeiser, ten koste van andere niet-bevoorrechte schuldeisers, een recht van voorrang hebben om betaald te worden met de opbrengst van dat bepaalde goed in het vermogen van de schuldenaar. Dit heet een zakelijke zekerheid.

Met uitzondering van de zakelijke zekerheden, valt een inhoudelijke studie van deze regels buiten de scope van dit handboek.

1.4 RECHTSSUBJECTEN, RECHTSOBJECTEN EN DIEREN

De wetgever maakt een onderscheid tussen personen, voorwerpen en dieren (art. 3.38 BW).

- Een **persoon** kan een natuurlijk persoon zijn (dit is een mens van vlees en bloed) of een rechtspersoon (zoals een vennootschap of een vzw). Personen zijn rechtssubjecten.
- Alles wat bestaat, met uitzondering van personen en dieren, is een **voorwerp**. Voorwerpen zijn rechtsobjecten en kunnen natuurlijk of kunstmatig zijn en al dan niet zintuiglijk waarneembaar (met andere woorden: lichamen of onlichamelijk).
- Tot slot erkent de wetgever **dieren** als een afzonderlijke derde categorie. Vóór de inwerkingtreding van Boek 3 BW hadden dieren immers geen eigen, afzonderlijk statuut. Sterker nog, de wetgever besteedde nauwelijks aandacht aan dieren. Nu benadrukt de wetgever dat dieren gevoeligheden en biologische noden hebben (art. 3.39, eerste lid BW). Deze erkenning

kadert binnen een tendens naar meer juridische aandacht voor dierenwelzijn, met als hoogtepunt in 2024 de opname van dierenwelzijn in de Grondwet.

- Let wel, dieren blijven onderworpen aan de regels voor zaken, maar wel rekening houdend met de gewestelijke regels voor dierenwelzijn en dierenbescherming (art. 3.39, tweede lid BW).

Binnen de rechtsobjecten hanteert de wetgever ook een onderscheid tussen de termen ‘voorwerpen’, ‘goederen’ en ‘zaken’. Dit in tegenstelling tot het oude Burgerlijk Wetboek, waar deze terminologie door elkaar gebruikt werd.

- **Voorwerpen** is een overkoepelende categorie van alles wat geen persoon of dier is (art. 3.40 BW). Zij kunnen zowel natuurlijk als kunstmatig zijn, en zowel lichamen als onlichamelijk. Sommige voorwerpen kunnen door een persoon worden toegeëigend, terwijl andere voorwerpen niet voor toe-eigening vatbaar zijn.
- **Goederen** zijn voorwerpen die vatbaar zijn voor toe-eigening, met inbegrip van de vermogensrechten (art. 3.41 BW). Een goed kan op zichzelf bestaan of deel uitmaken van een groter geheel van goederen (zoals een handelszaak, een nalatenschap of een bibliotheek). Tot slot kan een goed, net zoals een voorwerp, lichamen of onlichamelijk zijn. Bij onlichamelijke goederen valt te denken aan de vermogensrechten (persoonlijke rechten, zakelijke rechten en intellectuele rechten), maar ook aan digitale goederen zoals data in de cloud en aan het nieuwe begrip sinds Boek 3 BW ‘volume’. De goederen van een persoon vormen samen met zijn verbintenissen (schulden) zijn vermogen.
- **Zaken** zijn lichamelijke voorwerpen. Zaken worden niet in de wet omschreven omdat dit een louter Nederlandstalig terminologisch onderscheid is.